

HEEMKUNDIGE KRING “Norbert de Vrijter”

MEDEDELINGEN:

Eenentwintigste jaargang nr. 83, februari '03

Driemaandelijks contactblad van de heemkundige kring “Norbert de Vrijter”

Afgiftekantoor: 2275 Lille

Verantwoordelijke uitgever: Heemkundige Kring “Norbert de Vrijter” VZW

p.a. Rosette Dillen, Moereind 22, 2275 Lille.

Rek.nr. 979-0878854-39

Inhoud

De familie d' Olmen de Poederlé en zijn archieven
Verslag heemkundige uitstap 22/11/03

Advertenties
Diversen

Informatie Heemkundige Kring

De Heemkundige Kring "Norbert de Vrijter" is op 1 maart 1983 opgericht en heeft tot doel zich toe te leggen op het bewaren, bestuderen, verzamelen, bekendmaken en het doen waarderen van het heem, de oudheidkunde, de geschiedenis en de volkskunde van de deelgemeenten Gierle, Lille, Poederlee en Wechelderzande.

Het lidgeld bedraagt 13 euro per jaar. Hiervoor ontvangt u de 4 contactbladen en het jaarboek.

Bestuursleden

Voorzitter : Rosette Dillen, Moereind 22, Wechelderzande. 03/312.49.03.
Ondervoorzitter : Walter Driesen, Poederleeseweg 90 bus 6, Lille. 014/88.23.91.
Secretaris : Louis Bertels, Valvekenstraat 20, Lille. 014/88.39.09
Penningmeester : Jos Willems, Heiend 7, Lille. 014/88.02.66.
Erevoorzitter : Jos Aerts, Boskant 17, Lille. 014/88.07.77.
Bestuursleden : Vic Van Duppen, Middelveld 27, Gierle. 014/55.51.57.
Wim Peeters, Kloosterstraat 26, Gierle. 014/55.33.55.
Tom Kersemans, Schoorstraat 16, Gierle.
Jules Van Olmen, Vlimmersebaan 58, Wechelderzande. 03/312.07.80.
Susy Govaerts, Brevennendijk 4, Wechelderzande. 03/309.06.03.
Nico Paepen, Begonialaan 4, Wechelderzande. 0497/282169.
Jos Geysen, Zagerijstraat 35, Lille. 014/88.10.79.
Frans Van Glabbeek, Poederleeseweg 42, Lille. 014/88.02.89.
Alex Vercammen, Boskapelstraat 98, Lille. 014/882375.
Walter Van den Branden, Boskant 76, Lille.
Telefoon werk Molenmuseum Wachtebeke 09/342.42.40.

De uitgever heeft er naar gestreefd auteursrechten op de illustraties te regelen volgens wettelijke bepalingen. Diegene die meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht zich alsnog tot de uitgever te wenden.

Alles uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook mits vermelding van de naam van de auteur en de jaargang van de Heemkundige Kring "Norbert de Vrijter".

De familie d' Olmen de Poederlé en zijn archieven

Als reactie op onze artikels over 'de Heren des dorps en banderije van Poederlé' werd ons meermaals gevraagd waar wij deze gegevens vandaan haalden. In onze bronnenvermelding verwijzen wij meermaals naar het archief: 'd' Olmen de Poederlé' dat zich in het Rijksarchief te Mons (Bergen) bevindt. Gelukkig is dit archief gerangschikt en beschreven door Marie-Rose Thielemans in haar publicatie: 'Inventaire des archives de la Famille d' Olmen de Poederlé'.

In 1950 legde baron Georges Roest d' Alkemade de papieren behorende tot de familie d' Olmen neer op het Rijksarchief te Mons. Hij verkreeg deze van zijn moeder Blanche d' Olmen de Poederlé.

Het archief zelf bestaat uit 1052 onderdelen waarvan 147 over de familie 'Leclercq, dit d' Olmen', daarna 'd' Olmen de Poederlé', 75 over de familie 'de Steenhuys', 10 over de familie Snoy, 17 over de familie 'de Brimeu', 1 over de familie 'van Vriesele' en 40 over de Seigneurie Poederlé handelen. Verder bevat het archief gegevens over 53 meestal aangetrouwde families en 64 Belgische, 6 Franse en 4 Nederlandse heerlijkheden. In het archief bevinden zich tevens 7 stukken over Gierle.

In deze bijdrage willen we ons even buigen over de stukken die niet rechtstreeks met de 'Heren van Poederlee' te maken hebben.

Het oudste persoonlijk document - wat de directe afstamming van de d' Olmen betreft - is een huwelijkscontract van 1490. Joannes Clerc dit d' Olmen, zoon van Jean en Marguerite Malberch de Diest, huwt te Mons met Carlote Delecroix, dochter van Colart van Mons en van Catherine Gourleau. De gehuwden logeerden in het hotel 'l'ostel d' Onte Legrand' te Mons. Ze hadden een talrijke kroost die door huwelijken een band legde met andere bekende families. Jean Leclercq en Charlotte Delecroix werden begraven in het Franciscanerklooster te Mons.

Over de twee volgende generaties zijn er geen documenten. Hun kleinzoon Charles Leclercq liet wel persoonlijke papieren na. Hij werd eerste schepen te Mons en huwde in 1597 te Brussel Isabeau Boote, dochter van Adrien, koninklijk griffier van financiën. Charles Leclercq legde de basis voor de gevolgde huwelijkspolitiek bij de d' Olmen n.l. zich te verenigen met families van magistraten en functionarissen. Isabeau Boote bracht de heerlijkheid van Chaudfontaine de Bernerain in het noorden van Frankrijk mee. Zij had deze geërfd van haar moeder Jacqueline de Meghem. Charles verwierf door aankoop de heerlijkheid van Courtebois te Naest, waar hij een woning bezat op de oever van een grote vijver. Hun zoon Philippe-Charles werd bewaarder van de 'Charters van Henegouwen'. Hij was de eerste die in dienst van de prinsen (Albrecht en Isabella) trad. Hij huwde in 1638 te Brussel Anne van der Cruyce, dochter van de schatbewaarder van de Staten van Brabant. In 1648 kreeg hij de erkenning van oude ouderlijke adellijke afkomst. Anne van der Cruyce werd na haar dood begraven in de parochiekerk van Naest. De zuster van Charles, Marguerite Leclercq, trok zich terug in het klooster van de 'Filles de Notre Dame' te Mons. Deze congregatie werd in het begin van de 17de eeuw gesticht door Marguerite Masselot met het doel meisjes een goede opvoeding te geven. Marguerite Leclercq kon zich moeilijk naar de kloosterregels plooiën; ze had meningsverschillen met de stichteres en moest het klooster verlaten. In haar testament doet zij het gedetailleerde relaas van alle gebeurtenissen dienaangaande. De details die zij geeft zijn van grote waarde voor de studie van een religieus instituut in die tijd. De oudste zoon van Charles, François-Floris, volgde hem op als bewaarder van de Charters van Henegouwen. Hij gebruikte niet verder de naam Leclercq maar enkel d' Olmen. Zijn vrouw, Marie-Hyppolyte de Vicq, kwam uit een familie die haar tradities had in de magistratuur. Hun graftombe bevond zich in de Augustijnenkerk te Brussel. Drie van de kinderen van Philippe-Charles wijdden hun leven aan God. Jean-Baptiste werd kanunnik aan de Sint Vincentiuskerk te Soignies; Barbe-Eleonore werd Urseline

te Mons, Marie-Bernardine werd begijn op het Groot Begijnhof te Brussel waar haar tante grootmeesteres was. Ze overleed te Mons in het huis 'des Filles Répétities' waarvan ze de groot weldoener was. Ze schonk haar fortuin aan dit klooster dat haar met een prachtige epitaaf in hun kapel bedacht.

Voorgaand geslacht was het laatste dat nauwe banden onderhield met Henegouwen. Na er twee eeuwen verbleven te hebben, vestigde de familie zich te Brussel. Zij splitste zich op in twee takken: deze van de baronnen van Poederlé, de oudste tak, en deze van de graven van Saint-Remy.

In onze volgende bijdrage over 'de Heren van Poederlé' zullen wij het uitsluitend over de 'd' Olmen de Poederlé' hebben. We beperken ons hier dan ook tot de vermelding van de verschillende baronnen en besteden meer aandacht aan de familie van de echtgenotes. Eugène-Joseph d' Olmen maakte een briljante carrière in het centrale bestuur van het gouvernement. Hij was gehuwd met Marie-Hélène de Steenhuys, enige dochter van de baron van Poederlee.

Zijn oudste zoon PhiliRRe-Eugène slaagde erin de slechte financiële toestand van de familie te herstellen. Zijn vrouw Marie-livine de Corte erfde het graafschap van Saint-Albert te Assenede, de heerlijkheid 'Ogierland' te Kadzand en belangrijke eigendommen te Ukkel. Van een nicht van moederszijde erfde Philippe-Eugène de heerlijkheid Saintes in het oude Henegouwen. Hij en zijn familie werden begraven in de familiekerk van de familie de Corte in de Recolettenkerk te Brussel.

Eugène-Joseph d' Olmen was een eminent botanist en burgemeester van Saintes. Hij huwde Hypolyte-Françoise de Vicq. Zij werden beiden begraven op het kerkhof te Saintes. PhiliRRe-Amboise huwde te Halle in Saksen een geëmigreerde Franse: Louise de Maet en Brouenne en werd tevens burgemeester van Saintes. Hij overleed op 41-jarige ouderdom in het vooruitzicht van een briljante carrière.

H-RRolite-Ernest werd ook burgemeester te Saintes. Hij huwde in 1833 Emely Webber-Smith. Hij leefde de eerste jaren van zijn huwelijk in Ierland. Hij overleed in 1872 en werd op zijn wens in Poederlee begraven. Hij had vier kinderen: twee jongens en twee meisjes. De oudste Selim, had geen opvolgers bij zijn vrouw Valentine de Langhe d' Ardoye; Georges, officier bij de gidsen, bleef vrijgezel evenals zijn zuster Hortense; Blanche werd barones Roest d' Alkemade. Bij haar dood verdween de naam d' Olmen aangezien de tak van de graven van Saint-Remy reeds in het begin van de 19de eeuw was uitgestorven.

De papieren van de familie d' Olmen vormen slechts een deel van het enorme archief 'd' Olmen de Poederlé'. Bijna alle families die ermee verbonden werden, hebben een kleiner of groter deel aan het archief toegevoegd.

De alliantie 'Boote' bracht papieren van de families van Meghem en Crabbe aan; de alliantie 'van de Cruyce' deze van de families: Malinez, de Viron, Prats, de Salablanca, de Palma-Carillo en Blondel; de alliantie 'de Steenhuys' deze van Preys, de la Chapelle, de la Trémoille, de Gottignies, Snoy, de Brimeu, van Vriesssele, vander Moelen, van de Werve, Tuyl de Seroeskerke, van Achelen, le Roulx, Hoytena, Bogaert, de Trazignies; de alliantie 'de Corte' deze van Zinneghem, d' Inerin, de Maldeghem, Wouters de Vinderhoute, de Humyn, de Halley, Woilawsky, de Claer, Guysel, Adonid, Uyterhellicht en Roelofs; verder zijn er eerder zeldzame papieren van de families Maret de Brouenne, Webber-Smidt en van Cappel de Prémont.

Een hele lijst welke de verankering van de huwelijkspolitiek van de d' Olmen slechts bevestigd. laten we even ingaan op enkele van de naaste aangetrouwde families.

De familie de Vicq werd zelfs tweemaal met de d' Olmen geallieerd. Henri de Vicq, grootvader van Marie-Hypolyte -echtgenote van Eugène-Joseph d' Olmen - huwde Françoise-Floris d' Olmen. Hij werd ambassadeur voor de aartshertogen, Albrecht en Isabella, aan het Franse hof, werd raadsman van de Privéraad, van de Hoge Raad der Nederlanden te Madrid en tenslotte president van de Hoge Raad te Mechelen. De grootvader van Marie-Hypolyte

langs moederszijde, Guillaume Malineux, was de privésecretaris van keizer Karel. Hij vergezelde de keizer na diens troonafstand naar Yuste in Spanje. Zijn zoon Charles had keizer Karel als dooppeter en werd president

van de Rekenkamer van Brabant en van de Admiraliteitsraad. Deze Charles huwde Anne de Viroin, dochter van de secretaris van Eleonore van Oostenrijk, weduwe van Frans I, koning van Frankrijk en zuster van Karel V.

Hun zoon, Aurèle-Augustin, werd lid van de Colaterale Raad, raadsheer aan de Hoge Raad der Nederlanden te Madrid, waar hij stierf. Hij was gehuwd met Anne Prats.

De Prats waren afkomstig van Barcelona. Etienne Prats had keizer Karel op vele expedities gevolgd en zich in ons land gevestigd. Hij werd door de keizer tot ridder geslagen omdat hij aan het hoofd van enkele soldaten de Elbe al zwemmend had overgestoken en zo de hertog van Saksen kon gevangen nemen bij de slag van Muhlberg in 1547. Zijn kleinzoon Martin Prats werd aalmoezenier-generaal van het leger en bisschop van Ieper. Hij was tevens kanselier van het Gulden Vlies.

Over de Steenhuys, Snoy, Brimeu en van Vriesssele's wijdden wij reeds uit in onze artikels in het jaarboek.

De alliantie de Corte ontstond door het huwelijk van Philippe-Eugène d' Olmen met Marie-livine de Corte. De de Corte's kwamen van Kadzand waar ze uitgestrekte goederen bezaten. Het is van hen dat de heerlijkheid 'Ogierland' afkomstig is.

In 1683 werd Philippe-Charles de Corte poorter van Brugge. Zijn zoon Augustijn. François, vader van Marie-livine, huwde Claudine Charlotte de Humyn, uit een familie van luxemburgse origine.

Claude de Humyn, overgrootvader van Claudine-Charlotte diende de aartshertogen gedurende vijftien jaar als eerste procureur-generaal van de Grote Raad te Mechelen. Gedurende negen jaar was hij voorzitter van het Krijgshof in het leger van Spinola. Hij werd meermaals op diplomatieke missie gezonden o.a. naar het Franse Hof. Tenslotte werd hij auditeur-generaal in het leger van Don Ganzalvo de Cordova, die het Duitse keizerrijk en de katholieke prinsen ter hulp snelde tijdens de Dertigjarige Oorlog. Deze oorlog was ontstaan uit het spanningsveld tussen de katholieken en de protestanten in Duitsland.

Zijn zoon Otto-Henri bouwde ook een militaire carrière uit. Hij huwde een meisje uit het geslacht Malinez-Prats dat reeds langs de 'de Steenhuys' en de 'de Vicq' met het geslacht d' Olmen was verbonden.

Hun zoon Claude-François de Humyn werd kapitein van het garnizoen te Aarlen, auditeur van de Rekenkamer en raadgever-schatbewaarder van de Orde van het Gulden Vlies. Hij huwde Jeanne-Marie Wolslawsky, uit een familie afkomstig uit het Poolse Silezië.

Ook het huwelijk van Jean-Erard de Steenhuys met Marie-Françoise van Achelen verrijkte de archieven.

Igzam van Achelen diende Filips II als raadgever, daarna als president van de Friese Raad gedurende vierendertig jaren. Op bevel van de koning vergezelde hij Alexander Farnèse op een missie in 1580. Hij werd daarbij in de stad Groningen vastgehouden gedurende veertien jaren. Na de bevrijding van de stad keerde hij terug naar Brussel

om vast te stellen dat al zijn goederen verloren waren. Als compensatie werd hij voorzitter van de Raad van Vlaanderen en raadgever bij de Privéraad. Hij maakte daarna nog carrière als voorzitter van de Grote Raad van Mechelen.

Folcard van Achelen werd raadgever aan de Souvereine Raad van Brabant, aan de Privéraad, aan de Staats- en de Admiraliteitsraad. Hij werd in 1609 en 1611 belast met een missie te Aix-la-Chapelle. Deze stad werd verscheurd door intense ruzies tussen de patriciërs en de burgers. Hij werd er gestuurd om de problemen op te lossen.

Pierre van Achelen, zoon van Folcard, werd secretaris van de Privéraad. Hij huwde Helène-Robertine Malinez, de dochter van Anne Prats, uit een familie die we reeds eerder vernoemde. Anne Prats was de weduwe van Jean-Aurèle Servais, heer van Saintes. Deze had zijn goederen aan zijn vrouw geschonken en zo verwierf Helène-Robertine de heerlijkheid van

Saintes. Helène-Robertine werd geboren na de dood van haar vader. Ze stierf zelf in het kinderbed en werd enkele jaren later door haar zoon in de dood gevolgd. Uit haar tweede huwelijk had Helène-Robertine Malinez een zoon die jong stierf en drie dochters. Deze lieten de goederen van Saintes aan de d' Olmen.

In bovenstaande tekst schetsten wij in het kort de carrière van de voornaamste aan de d' Olmen verwante families. Daarin vallen de hoge administratieve posten op die de leden van de verschillende families bekleedden. Het moet ons dan ook niet verwonderen dat de familie d' Olmen zelf vier presidenten voor de Grote Raad van Mechelen leverde. Daarnaast bevolkte hun leden nog vele hogere posten zoals secretaris van de Aartshertogen, hogere posten in de centrale instellingen van de regering en de justitie. De d' Olmen samen met de aanverwante families en hun verwantschappen vormden een hechte sociale groep waarin de ene de andere beschermde. Zij mogen allen als grote aanhangers en dienaars van de regerende vorsten beschouwd worden.

Het 'fonds d' Olmen de Poederlé' bestaat niet enkel uit persoonlijke papieren maar bevat ook een groot aantal documenten aangaande hun goederen o.a. te Poederlee. Poederlee, de heerlijkheid die zijn naam aan de familie heeft gegeven, werd tot hogere heerlijkheid gepromoveerd door Pilips de Goede in 1457 ten gunste van Wouter van Vriesssele. Ze werd baronnie in 1653 door akte verleend door Philips IV, koning van Spanje, aan Philippe-Guillaume de Steenhuys. De grondheerlijkheid van Gierle was verbonden aan deze van Poederlee en volgde gedurende de eeuwen diens lot.

De meest geliefde verblijfplaats van de d' Olmen op het einde van het Ancien regime was de heerlijkheid Saintes in het oude Henegouwen. Zij bewoonden er een kasteel op enkele passen van de kerk. Deze eigendom bestaat nog steeds en heet: Chateau de Poederlé. Het park, door Eugène-Joseph d' Olmen aangelegd, bezit zeldzame bomen. Toen Jean Servais deze heerlijkheid in het begin van de 17de eeuw verwierf, bestond het slechts uit een beperkt gebied. Het is Helène-Robertine, die haar ganse leven lang stuk voor stuk grond heeft aangekocht, die de heerlijkheid heeft opgebouwd.

Het graafschap van Saint-Albert ligt te Assenede en bestond vooral uit polders. In 1610 werden een deel van deze polders een heerlijkheid ten voordele van Philippe Prats. In 1712 werd de heerlijkheid tot graafschap gepromoveerd. Dit graafschap erfde Martin Prats, bisschop van Ieper, die het verder schonk aan zijn neef Philippe-Louis Malinez. Deze deed het op zijn beurt cadeau aan zijn neef: de grootvader van Marie-Livine de Corte, gehuwd met Philippe d' Olmen, baron van Poederlee.

Dezelfde Marie-Livine bracht bij haar huwelijk de heerlijkheid 'Ogierland' te Kadzand mee. Ogierland was geen voorname heerlijkheid daar de cijnzen verdeeld waren. De de Corte's kochten gedurende de 16de en de 17de eeuw deze cijnzen op zodat ze er toch een respectabel aantal goederen bezaten.

Het voornaamste bezit van de d' Olmen was evenwel de heerlijkheid 'Laeken'. Hier bevond zich het kasteel 'Groothof' met de heerlijkheid 'Schoonenberg', het kasteel 'Ter Plast' en de goederen die in de 17de eeuw verkocht werden door de abdij van Grand-Fligard. Deze goederen kwamen bij de d' Olmen langs de familie van Achelen en Van der Borgh. Schoonenberg werd verkocht in 1715. Enkele jaren later werd het gekocht door Marie-Christine en Albert de Saxe- Tesken. , de gouverneurs van Nederland, die er een kasteel bouwden dat later het koninklijk paleis van Laeken werd.

Bedoeling was even te schetsen hoe ingewikkeld de familieverhoudingen van de adel waren. Hoe relaties, toen meer dan nu, een rol speelden in het verwerven van hoge posten. En tenslotte het belang van de familie d' Olmen in onze nationale geschiedenis te onderstrepen. Wij hopen hiermee een kader te schetsen waarin onze bijdragen in het jaarboek nog een ruimer perspectief krijgen.

Walter Driesen

Verslag heemkundige uitstap 22/11/03

Grobbendonk Priorij Ten Troon Archeologisch Museum

Een druilerige herfstdag was voorspeld maar de weergoden waren blijkbaar van gedacht veranderd en het werd een zonovergoten dag. Met een groep van ca. 25 mensen reden we op zaterdag 22/11 naar de Britse basis in Grobbendonk, waar Ferdi Jacobs, amateur-archeoloog, verzamelaar en gids ons opwachtte. De restanten van de priorij liggen als een enclave in het militaire gebied. We stapten naar de kapel, althans wat er nog van overschiet van de in 1414 gestichte priorij van de Augustijnerpaters. Daar doken we 600 jaar het verleden in.

Arnold II Van Crayenhem, heer van Grobbendonk, wilde aan de wens van zijn vader voldoen door een abdij op te richten. Volgens de gangbare verhalen zou deze op zijn sterfbed gevraagd hebben een abdij op te richten vermits zijn geweten nog bezwaard was met een oorlogsdaad nl. het in brand steken van een abdij.

In 1414 begon hij aan de bouw van de kerk, in 1419 werd ze ingewijd. Naast de kapel waren de gebouwen van het mannenklooster opgericht. De priorij van Onze-Lieve-Vrouw-Ten-Troon werd een centrum van intellectuelen, waar heel wat monniken zich bezig hielden met het kopiëren en verluchten van manuscripten. Bij de jezuiëten in Antwerpen zou nog een exemplaar bewaard worden van een monnik uit de abdij van Ten Troon. Toch was ook deze abdij zelfvoorzienend in haar behoeften en zo was er eveneens een boerderij, bakkerij... aanwezig. Heel wat sukkelaars zochten in zo'n abdij hun heil. Toen de pest in onze contreien veelvuldig voorkwam, zouden zij hulp en vertroosting gezocht hebben op deze plek. Zij kregen die in de vorm van een kruid "pestwortel" genoemd, dat naar het schijnt een erg giftige plant was, maar zodoende het zenuwstelsel verlamde en de pijn wegnam, misschien ook met een snelle dood als gevolg. Er ligt naast de kerk ook nog een uitgestrekt pestkerkhof. Joanna Van Steyvoort, echtgenote van Arnold Van Crayenhem, richtte ook een vrouwenhuis op in de omgeving van de abdij. Uiteindelijk zal de heer van Grobbendonk een financiële kater overhouden aan deze abdij en in 1430 overleed hij, geknakt door het failliet dat hem trof. Hij werd begraven in de kapel van Ten Troon, voor het altaar van Onze Lieve Vrouw op het hoogkoor. Zijn vrouw zal enige jaren later eveneens in de crypte bijgezet worden.

De priorij kende ook woelige tijden zoals in 1579 de plundering door de Spanjaarden. Op de hoogte van de turbulente tijden waarin ze leefden hadden zij voor alle veiligheid hun archieven en waardevolle spullen overgebracht naar het kasteel van Grobbendonk. Het mocht niet baten, want ook dat werd geplunderd, in brand gestoken en volledig verwoest.

De gemeenschap was een zware slag toegediend en vanaf dan waren zij genoodzaakt om samen te gaan met een Leuvense abdij. In de Franse Revolutie werd ze nog eens geplunderd en afgebrand. Dit betekende het definitieve einde.

Het is zeer waarschijnlijk de adellijke familie De Ram die het goed na de Franse Revolutie heeft gekocht. Het werden verscheidene boerderijen.

In 1928 heeft kannunik Floris Prims de kapel gekocht en in 1931 als kerk opnieuw laten inwijden. Bij de onteigeningen ca. 1950 heeft hij een papieren oorlog moeten leveren om dit stuk geschiedenis niet te doen onteigenen hetgeen hem uiteindelijk gelukt is. Bij zijn dood begin jaren vijftig schonk hij de kapel aan het toenmalige bisdom Mechelen. Vele jaren later heeft het bisdom het geschonken aan de gemeente Grobbendonk.

Onze gids heeft de opgravingen van Ten Troon zelf meegemaakt en kon dan ook met verve vertellen over de graven en skeletten die daar werden blootgelegd. Bleek dat de gemiddelde leeftijd van de paters toen maar 32 jaar was.

Na de geanimeerde gesprekken op de historische plek reden we richting bibliotheek waar we een rondleiding en heel wat uitleg kregen over de Romeinse vicus, gelegen op de Steenberg, in Grobbendonk. Aardewerk, glaswerk, pannen, urnen, juwelen... passeerden de revue. Er was veel en het was zeer gevarieerd. De logica in de opstelling was soms wel zoek. Zelfs ontdekten we tus sen de kanonballen (belegering van het kasteel), Romeinse dakpannen, hypocaustumtegels (verwarming), de stichtingssteen van de abdij Ten Troon. Zo waren we weer terug bij ons uitgangspunt. Na een deugddoend drankje in een van de Grobbendonkse cafés op de Biest reden we huiswaarts. Wie erbij was, was tevreden. Hopelijk zo ook de volgende keer.

Rosette Dillen

ADRESWIJZIGINGEN!!!

Om ongemakken te vermijden vragen wij aan al onze leden om bij adreswijziging hun nieuw adres zo snel mogelijk door te geven aan een van de bestuursleden.

Dank bij voorbaat.

De Heemkundige Kring heeft een nieuw banknummer!!!!

Wij vragen iedereen om er rekening mee te houden dat wij ons banknummer gewijzigd hebben in:

979-0878854-39

Gelieve alle (lidgeld)storting in het vervolg op dit nummer te doen.

Onze oprechte dank

Schenking

Lotingsmuntjes?

Van Frans Geentjens uit Wechelderzande hebben wij 13 muntjes gekregen van Poederlee.

Foto

De muntjes hebben een doorsnede van 2 cm, zijn 1 mm dik en worden bij elkaar gehouden met een koortje dat door een gaatje in de muntjes gaat. Die gaatjes bevinden zich in het midden boven de tekst en zijn daar blijkbaar speciaal voor voorzien.

Op elk muntje staat "POEDERLE" en een nummer.

Elk muntje heeft een verschillend nummer. Het laagste getal is 30 en het hoogste 177.

Wij hebben het vermoeden dat deze muntjes gebruikt zijn bij het loten voor de militie, doch we zijn niet zeker en vragen aan onze leden of zij ons hier niet verder mee kunnen helpen?

Het loten voor de militie is ingevoerd door Napoleon die op een zo goedkoop mogelijke manier zijn leger groot en sterk wilde maken.

De wijze waarop er in de gemeente geloot werd stond niet vast, maar zeker is dat op sommige plaatsen met briefjes en op andere met witte en zwarte bolletjes gewerkt werd. Mogelijk hebben ze in Poederlee daar deze muntjes voor gebruikt.

De dienstplichtigen moesten dan een dergelijk muntje trekken. Al wie onder een bepaald nummer zat moest het leger in. Diegene die een hoger nummer trok, had geluk en kon thuis blijven.